

OBSAH

PŘEDMLUVA	11
1. CO JSOU TO ANTIBIOTIKA?	13
Antibiotika v původním smyslu slova	13
Semisyntetická antibiotika	
a chemoterapeutika	13
Antibiotikum a laická veřejnost	13
Racionální užití pojmu antibiotikum	14
Další podrobnosti	14
Základní pojmy přehledně	14
2. PŘEHLED NEJČASTĚJŠÍCH PATOGENNÍCH BAKTERIÍ	17
Základní rozdělení bakterií	17
Typické bakterie	17
Atypické bakterie	21
Spirochety	22
Mykobakterie	23
3. MECHANISMY ÚČINKU ANTIBIOTIK	25
Přehled mechanismů účinku	
antibiotik	25
Mechanismy účinku antibiotik	
podrobně	26
4. REZISTENCE NA ANTIBIOTIKA	31
Mechanismy rezistence	31
Přirozená (intrinsická) rezistence	
na antibiotika	33
Získaná rezistence: některé klinicky	
významné multirezistentní bakterie	34
5. FARMAKOLOGIE ANTIBIOTIK	41
Farmakodynamika	41
Farmakokinetika	43
Doplňující poznámky	
k antibakteriálnímu účinku	
antibiotik	47
Kombinace antibiotik	47
6. CO-TRIMOXAZOL	49
Historické souvislosti	49
Klasifikace	51
Mechanismus účinku	51
Mechanismus rezistence	52
Spektrum účinku	52
Rezistence v klinické praxi	52
Farmakologie	54
Nežádoucí účinky	54
Lékové interakce	55
Úvaha na závěr	56
7. PENICILINY	59
Historické souvislosti	59
Klasifikace	63
Mechanismus účinku penicilinů	63
Mechanismus rezistence	64
Bakteriální spektrum	65
Rezistence v klinické praxi	66
Farmakologie	66
Nežádoucí účinky	67
Úvaha na závěr	70

8. PENICILINY S INHIBITORY	
BETA-LAKTAMÁZ	73
Historické souvislosti	73
Klasifikace	74
Mechanismus účinku	74
Spektrum účinku a rezistence	75
Farmakologie	75
Nežádoucí účinky	76
Lékové interakce	76
Úvaha na závěr	78
9. CEFALOSPORINY	81
Historické souvislosti	81
Klasifikace	83
Mechanismus účinku	83
Mechanismus rezistence	83
Spektrum účinku	84
Rezistence v klinické praxi	85
Farmakologie	86
Nežádoucí účinky	86
Lékové interakce	87
Cefalosporiny 1. generace	87
Cefalosporiny 2. generace	88
Cefalosporiny 3. generace	88
Cefalosporiny 4. generace	90
Cefalosporiny 5. generace	91
Kombinace s inhibitory beta-laktamáz	91
Úvaha na závěr	92
10. KARBAPENEMY	95
Historické souvislosti	95
Klasifikace	96
Mechanismus účinku	96
Mechanismus rezistence	96
Spektrum účinku	96
Rezistence v klinické praxi	97
Farmakologie	97
Nežádoucí účinky	97
Lékové interakce	98
Úvaha na závěr	98
11. MONOBAKTAMY	101
Historické souvislosti	101
Klasifikace	102
Mechanismus účinku	102
Spektrum účinku	102
Mechanismus rezistence	102
Farmakologie	102
Nežádoucí účinky	102
Lékové interakce	103
Úvaha na závěr	103
12. GLYKOPEPTIDY	105
Historické souvislosti	105
Klasifikace	107
Mechanismus účinku	107
Mechanismus rezistence	107
Spektrum účinku	107
Rezistence v klinické praxi	108
Farmakologie	109
Nežádoucí účinky	111
Lékové interakce	111
Úvaha na závěr	112
13. LIPOGLYKOPEPTIDY	115
Historické souvislosti	115
Klasifikace	116
Mechanismus účinku	116
Spektrum účinku	117
Rezistence v klinické praxi	117
Farmakologie	118
Úvaha na závěr	119
14. LIPOPEPTIDY	121
Historické souvislosti	121
Mechanismus účinku	122
Mechanismus rezistence	122
Spektrum účinku	122
Rezistence v klinické praxi	122
Farmakologie	122
Nežádoucí účinky	123
Lékové interakce	123
Úvaha na závěr	124
15. POLYMYXINY	125
Historické souvislosti	125
Klasifikace	126
Mechanismus účinku	126
Mechanismus rezistence	127

Spektrum účinku.....	127	19. LINKOSAMIDY	163
Rezistence v klinické praxi.....	127	Historické souvislosti	163
Farmakologie.....	127	Klasifikace.....	164
Nežádoucí účinky	128	Mechanismus účinku	164
Lékové interakce	129	Spektrum účinku.....	165
Úvaha na závěr.....	129	Mechanismy rezistence a rezistence v klinické praxi.....	165
16. AMINOGLYKOSIDY	131	Farmakologie	166
Historické souvislosti	131	Nežádoucí účinky	166
Klasifikace	133	Lékové interakce	166
Mechanismus účinku	133	Úvaha na závěr.....	167
Mechanismus rezistence.....	134		
Spektrum účinku.....	135		
Rezistence v klinické praxi.....	135		
Farmakologie	135		
Nežádoucí účinky	137		
Lékové interakce	139		
Úvaha na závěr.....	140		
17. FLUOROCHINOLONY	143	20. TETRACYKLINY A GLYCOCYKLINY	169
Historické souvislosti	143	Historické souvislosti	169
Klasifikace.....	145	Klasifikace.....	171
Mechanismus účinku	145	Mechanismus účinku	171
Mechanismus rezistence.....	145	Mechanismus rezistence.....	171
Spektrum účinku.....	146	Spektrum účinku.....	172
Rezistence v klinické praxi.....	146	Rezistence v klinické praxi.....	172
Farmakologie	146	Farmakologie	172
Nežádoucí účinky	147	Nežádoucí účinky	174
Lékové interakce	147	Lékové interakce	174
Klinické použití	148	Úvaha na závěr.....	176
Úvaha na závěr.....	150		
18. MAKROLIDY	153	21. OXAZOLIDINONY	179
Historické souvislosti	153	Historické souvislosti	179
Klasifikace.....	154	Mechanismus účinku	180
Mechanismus účinku	154	Mechanismus rezistence.....	180
Mechanismus rezistence.....	155	Spektrum účinku.....	180
Spektrum účinku.....	156	Rezistence v klinické praxi.....	180
Rezistence v klinické praxi.....	157	Farmakologie	181
Farmakologie	157	Nežádoucí účinky	181
Nežádoucí účinky	157	Lékové interakce	181
Lékové interakce	158	Úvaha na závěr.....	182
Úvaha na závěr.....	161		
22. CHLORAMPHENICOL	183		
Historické souvislosti	183		
Klasifikace.....	184		
Mechanismus účinku	184		
Mechanismus rezistence.....	184		
Spektrum účinku.....	185		
Rezistence v klinické praxi.....	185		

Farmakologie	186	Rezistence v klinické praxi.....	208
Nežádoucí účinky	186	Farmakologie	208
Lékové interakce	187	Nežádoucí účinky	209
Úvaha na závěr.....	187	Lékové interakce	209
23. NITROIMIDAZOLY.....	189	Úvaha na závěr.....	209
Historické souvislosti	189	27. FIDAXOMICIN.....	211
Klasifikace.....	190	Historické souvislosti	211
Mechanismus účinku	190	Mechanismus účinku	211
Mechanismus rezistence.....	191	Mechanismus rezistence.....	211
Spektrum účinku.....	191	Spektrum účinku.....	211
Rezistence v klinické praxi.....	191	Rezistence v klinické praxi.....	212
Farmakologie	191	Farmakologie	212
Nežádoucí účinky	192	Nežádoucí účinky	212
Lékové interakce	192	Lékové interakce	212
Úvaha na závěr.....	193	Úvaha na závěr.....	212
24. NITROFURANY.....	195	28. PRINCIPY ANTIBIOTICKÉ TERAPIE	215
Historické souvislosti	195	29. DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA.....	219
Klasifikace.....	196	30. MIKROBIOLOGICKÁ DIAGNOSTIKA	223
Mechanismus účinku	196	Kultivace a citlivost na antibiotika	223
Mechanismus rezistence.....	196	Bakteriální antigeny	224
Spektrum účinku.....	196	Molekulární diagnostika	224
Farmakologie	197	Sérologie	224
Nežádoucí účinky	197	31. URGENTNÍ ANTIBIOTICKÁ TERAPIE	227
Lékové interakce	198	32. EMPIRICKÁ ANTIBIOTICKÁ TERAPIE	233
Úvaha na závěr.....	198	Akutní sinusitida.....	234
25. RIFAMYCINY	199	Akutní tonsilitida	236
Historické souvislosti	199	Komunitní pneumonie.....	238
Klasifikace.....	200	Nozokomiální pneumonie.....	240
Mechanismus účinku	201	Nitrobřišní infekce	241
Spektrum účinku.....	201	Zánětlivé onemocnění pánve.....	243
Mechanismus rezistence a rezistence v klinické praxi.....	201	Akutní pyelonefritida	245
Farmakologie	201	Akutní cystitida	247
Nežádoucí účinky	202	Akutní bakteriální střevní infekce.....	248
Lékové interakce	202	Infekce kůže a měkkých tkání	250
Úvaha na závěr.....	204		
26. FOSFOMYCIN.....	207		
Historické souvislosti	207		
Mechanismus účinku	208		
Mechanismus rezistence.....	208		
Spektrum účinku.....	208		

---

33. FAKTORY PACIENTA	253	Glykopeptidy	281
Alergie.....	253	Lipopeptidy	282
Gravidita.....	253	Polymyxiny.....	282
Laktace	254	Aminoglykosidy	283
Děti	256	Fluorochinolony	284
Obezita	256	Makrolidy.....	284
Stav imunitního systému	256	Linkosamidy.....	285
Renální funkce.....	260	Tetracykliny	286
Jaterní funkce.....	260	Chloramphenicol.....	286
		Nitroimidazoly.....	287
34. NEŽÁDOUCÍ ÚČINKY ANTIBIOTIK	263	Nitrofurany.....	287
Přehled nejdůležitějších nežádoucích účinků antibiotik	263	Rifampicin	288
35. ÚPRAVA ANTIBIOTICKÉ TERAPIE	269	Fosfomycin	288
36. DĚLKA ANTIBIOTICKÉ TERAPIE	273	Volba antibiotika dle předpokládané či prokázané bakteriální etiologie ..	289
37. TIPY A TRIKY DO KLINICKÉ PRAXE	275	Vlastnosti antibiotik	292
Beta-laktamová antibiotika	275	Empirická antibiotická terapie.....	292
Peniciliny	275		
Cefalosporiny.....	279		
Karbapenemy.....	280		
Co-trimoxazol	280		
		PODĚKOVÁNÍ	295
		SUMMARY	297
		LITERATURA	299
		ZKRATKY	303
		REJSTŘÍK	305